

Examen de salut bàsic

OBJECTE

L'objectiu d'aquesta guia és establir un examen bàsic de salut, equivalent a una història clínica i laboral, fruit d'una intervenció sanitària inicial i de referència per a la vigilància mèdica dels treballadors.

DEFINICIONS I ABREVIATURES

Vigilància de la salut. Tècnica de la medicina del treball basada en actuacions diagnòstiques aplicades personalment als treballadors, per avaluar el seu estat de salut amb relació als riscos laborals, dirigida a evidenciar els conflictes entre les condicions de treball i la salut dels treballadors, i orientar les activitats i estratègies preventives.

Idoneïtat laboral. Situació individual que fa compatible i tolerable qualsevol situació personal de salut amb les exigències i condicions de treball.

Examen bàsic de salut. Intervenció sanitària que d'una forma inicial permet el contacte amb el treballador amb la finalitat de realitzar-li una història personal i laboral, informar-lo dels riscos als quals està exposat, identificar l'especial sensibilitat que té en relació als riscos i planificar els exàmens de salut recomanats, en funció de l'exposició al risc i de les conseqüències observades, i de la seva periodicitat i especificitat.

Codi CIP. Codi d'identificació personal dels usuaris del Servei Català de Salut, que permet avaluar i quantificar els serveis sanitaris i farmacèutics, en col·laboració amb el sistema sanitari.

COMPETÈNCIES

Dels serveis de prevenció de riscos laborals

- Avaluació dels riscos.
- Vigilància de la salut dels treballadors.
- Formació dels treballadors.

De les direccions empresarials

- Dotació d'infraestructura, mobiliari i totes aquelles eines necessàries per poder dur a terme, en condicions de respecte a la confidencialitat, la vigilància de la salut dels treballadors.
- Dotació de material de protecció individual i col·lectiu.
- Facilitar la formació dels treballadors en el seu lloc de treball i en horari laboral.
- Difusió d'aquest protocol als treballadors.

Dels treballadors

- Conèixer i acomplir les normes de seguretat.
- Assistir als cursos de formació que es facin.
- Utilitzar els mitjans de protecció que el centre posi al seu abast.

ÀMBIT D'APLICACIÓ

Serà aplicable a qualsevol treballador, a l'inici de la seva activitat laboral i després de canvis en les condicions de treball o personals. També en els exàmens de salut específics com a examen bàsic.

VIGILÀNCIA MÈDICA. APLICACIÓ

Efectes per a la salut

Quan es detecti qualsevol patologia en un treballador, en primer lloc se li ha de proporcionar l'ajuda mèdica necessària. Si la patologia està en relació amb el seu lloc de treball, es proposaran les mesures preventives o correctores suficients per adaptar el lloc de treball a les condicions individuals. Sempre que sembli adient, la informació es trametrà mitjançant un informe a Direcció.

Recollida d'informació

L'examen bàsic de salut es realitzarà a tots els treballadors, en el moment inicial del desenvolupament de les tasques laborals, i ens permetrà obrir una història clínica i laboral. El personal mèdic de la Unitat de Prevenció emplenarà les dades durant l'examen de salut individual. L'aprofitament d'aquestes dades pot ser útil per a la vigilància col·lectiva de la salut, pel que es recomana que es faci servir una eina informàtica, que en faciliti el procés.

La història clínica laboral, que servirà de punt de partida de l'expedient sanitari individual, tant en suport de paper com digital, es mantindrà en la Unitat de Salut del Servei de Prevenció de Riscos Laborals, sempre amb la confidencialitat de les dades, i a càrrec del personal mèdic responsable, tal com es refereix a la Llei de prevenció de riscos laborals i la LORTAD.

1. Periodicitat de la vigilància

L'examen de salut bàsic està dissenyat per aplicar-lo sempre a l'inici de la feina i després d'una baixa prolongada, amb la finalitat d'avaluar la possible relació de la patologia que pateix el treballador amb l'exposició als riscos. S'aplicarà en funció dels diferents riscos específics els protocols de vigilància de la salut dissenyats per a cada risc. La periodicitat de les exploracions es determinarà pel tipus de riscos als quals estigui exposat el treballador, pels nivells d'exposició als riscos i la detecció d'una possible patologia durant l'examen de salut.

Com a mínim, cal oferir al treballador una exploració mèdica cada 3 anys.

2. Mesures preventives

El metge del Servei de Prevenció donarà al treballador les recomanacions mèdiques i preventives adients a les alteracions detectades i farà formació sobre els riscos laborals als que està sotmès el treballador en el lloc de treball. També farà les consultes als especialistes que consideri necessari per millorar la situació del treballador.

3. Comunicació de resultats

El metge del Servei de Prevenció, mitjançant l'història clínica laboral, l'exploració física i la interpretació de les dades del laboratori farà l'informe sobre la visita efectuada i donarà la informació dels resultats a l'interessat (Annexos V i VI).

- **Al treballador**

El metge del Servei de Prevenció comunicarà els resultats del seu examen de salut al treballador. S'ha dissenyat un full específic per al treballador on s'inclouen les dades més importants de l'examen de salut i les recomanacions preventives, que estarà signat pel metge que ha realitzat la vigilància mèdica (Annex V).

- **A l'empresari**

El metge del Servei de Prevenció informarà l'empresari sobre la idoneïtat del treballador per exercir la seva tasca, a més s'adjuntarà la recomanació de les mesures preventives que s'hagin de prendre a nivell col·lectiu.

EQUIPAMENT BÀSIC

Cal disposar de:

1. Tallímetre
2. Otoscopi
3. Oftalmoscopi
4. Esfigmomanòmetre de mercuri
5. Fonendoscopi
6. Llitera
7. Làmpada amb lupa de peu o paret
8. Test SIMITARRA
9. Visiotest
10. Audiòmetre screening
11. Programa informàtic específic per a la gestió de les dades mèdiques, impressora i escàner.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES I LEGALS

---

1. Protocol de vigilància de la salut per a usuaris de pantalles de visualització de dades. Traducció catalana del Protocol del Ministeri de Sanitat i Consum (MSC).
2. Protocol de vigilància de la salut per a manipulació de càrregues. Traducció catalana del Protocol del MSC.
3. Protocol de vigilància de la salut per a manipuladors de plaguicides. Traducció catalana del Protocol del MSC.
4. Occupational Medical Surveillance Manual. May 1998. Departament of Defense USA.
5. Occupational Medicine Exam Request Form. NC State University. Student Health Services.

6. OSHA. Occupational & Health Administration. USA Departament of Labor. Medical Screening Surveillance.
7. Conjunt mínim de dades que els serveis de prevenció han de remetre a l'Administració Sanitària. Ministerio de Sanidad y Consumo
8. Anàlisi dels aspectes sanitaris fonamentals de la salut laboral a Catalunya. Proposta de bases per a l'elaboració de protocols de vigilància de la salut en el treball a Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social. 1999
9. Actualització de l'acord de criteris bàsics sobre l'organització de recursos per a l' activitat sanitària dels Serveis de Prevenció. Ministeri de Sanitat i Consum
10. Real Decreto 665/1997. Protección de los trabajadores contra los riesgos relacionados con la exposición a agentes cancerígenos durante el trabajo.
11. Guía para la asistencia clínica preventiva. Report of the Preventive Services Task Force. Williams & Wilkins , 1989.
12. Reial Decret 12/5/78, núm. 1995/1978. Llista de malalties professionals. BOE 25-8-1978, núm. 203 pàg. 19.909.

REGISTRES I DOCUMENTACIÓ

Núm. d'història:

Protocols específics pendents

ANNEX I. FILIACIÓ

Data / /

Nom i cognoms:	DNI: ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____
Sexe: H ☐ D ☐	Data de naixement: ____ ____ / ____ ____ / ____ ____ ____ ____
Domicili:	Telèfon particular: ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____
Codi postal:	Telèfon treball: ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____
Centre de treball:	
Servei:	Categoria:
Situació laboral:	Torn:
NASS: ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____ ____	CIP: ____ ____

ANNEX II. HISTÒRIA CLÍNICA

Al·lèrgies

Medicaments:

Altres:

Antecedents familiars: pares, avis, germans

(Diabetis, càncer, hipertensió, nefropaties, gota, artritis, anèmia, cardiopatia, dislipèmia, tuberculosi)

Antecedents personals

Tabac Fumador: Sí ☐	Nombre cigarretes/dia ☐ ☐	Anys durada ☐ ☐	
No ☐	Exfumador ☐	Mesos ☐	Anys ☐
Alcohol No bevedor ☐	Bevedor ☐	Bevedor ocasional ☐	
Moderat: ☐ > 40g/dia o 280 g/setmana (home)	De risc: ☐ < 40g/dia o 280 g/setmana (home)		
☐ > 24g/dia o 168 g/setmana (dona)	☐ < 24g/dia o 168 g/setmana (dona)		
Altres tòxics Tipus:.....	Consum ocasional ☐	Consum diari ☐	
Quantitat _____	☐ ☐ ☐		
Estil de vida i pràctiques preventives			
Alimentació: verdures, fruites, carn, peix, lactis...			
Hàbit intestinal i urinari:			
Activitat esportiva:			
Relacions sexuals de risc: Sí ☐ No ☐ (preservatiu, promiscuïtat...)			
Esports de risc: Sí ☐ No ☐ Especifiqueu-los.....			

Història ginecològica

Comentaris

Edat menarquia		
Durada cicle menstrual		
Alteracions menstruals		
Nombre d'embarassos		Eutòcics ☐ Distòcics ☐
Avortaments		
Macrosomes		
Menopausa, edat		
Anticonceptius		

Descendència

(Aquesta pregunta va adreçada als homes)

Vacunacions

VACUNA	SÍ	NO	Nre. DOSIS	DATA ÚLTIMA DOSI	RESPOSTA IMMUNITÀRIA (Títol/data)	SÍ	NO
HEPATITIS A							
HEPATITIS B							
TETÀNICA (Td)							
VARICEL·LA							
TRIPLE VÍRICA							
GRIP							
NEUMOCOCOC							
ALTRES							
Pendent de....							

Medicacions habituals

Marca registrada	Genèric	Dosi diària	Facultatiu prescriptor

Antecedents patològics de tipus general (no professionals)

(Diabetis, hipertensió, dislipèmia, cardiopatia, tuberculosi, antecedents quirúrgics, transfusions...)

ANNEX III. HISTÒRIA LABORAL

Treballs realitzats, empreses, riscos als que ha estat exposats

Altres treballs realitzats	
Tipus de treball ☐ ☐ ☐ ☐ Empresa	☐ ☐ Anys treballats ☐ ☐ Risc exposat
Tipus de treball ☐ ☐ ☐ ☐ Empresa	☐ ☐ Anys treballats ☐ ☐ Risc exposat
Tipus de treball ☐ ☐ ☐ ☐ Empresa	☐ ☐ Anys treballats ☐ ☐ Risc exposat
Treball actual: Data de començament ☐ ☐ / ☐ ☐ / ☐ ☐ ☐ ☐ Anys que porta treballant en el lloc ☐ ☐ Descripció del treball actual i factors de risc:	
Retolar en groc o anotar els comentaris que calguin	
Biològics: Virus transmissió parent., TBC, varicel·la, brucel·losi ...	
Químics: Detergents, anestèsics, citostàtics, reactius de laboratori, dissolvents, formaldehid, òxid d'etilè	
Físics: Soroll, vibracions, radiacions ionitzants, radiacions no ionitzants...	
Ergonòmics: Il·luminació, temperatura, velocitat de l'aire, disseny del lloc...	
Càrrega física: Estàtica, manipulació de càrregues, moviments repetitius...	
Càrrega psíquica: Estrès, motivació, satisfacció, suport social, rol, competències, responsabilitats	
Càrrega mental: Ritme, pauses, càrrega de treball, factors organitzatius, torns, nocturnitat	

Malalties professionals

Malestars o problemes actuals relacionades amb el treball

Accidents de treball

Data

Tipus d'accident

Dies de baixa laboral

Data

Tipus d'accident

Dies de baixa laboral

Data

Tipus d'accident

Dies de baixa laboral

ANNEX IV. EXPLORACIÓ FÍSICA

Nom:

1. Aspecte general
2. Pes ____   ____   ____ kg   Talla ____   ____   ____ IMC ____   ____ TA 1 ^a ____   ____ / ____   ____ TA 2 ^a ____   ____ / ____   ____
3. Pell i fàneres
4. Coll Ganglis limfàtics Glàndula tiroide
ORL Boca: peces, pròtesis, genives Faringe: normal, hiperèmica Oïda: Cae, timpà Nas: normal, laterorítmia
Oftalmologia Motilitat parpelles Reflex pupil·la Fons ull Conjuntives
Tòrax i aparell respiratori Inspecció: Auscultació:
Aparell cardiovascular Ritme: Tons: Freqüència cardíaca:
Aparell digestiu Inspecció: Palpació: Percussió:
Sistema muscular i esquelètic Marxa: Cervical: Dorsal: Lumbar: Puny - percussió renal
Sistema circulatori Edemes: Varius: Polsos:
Sistema nerviós Sensibilitat, força: Reflexos: To muscular: Orientació, conducta, memòria, llenguatge:

ANNEX IV (2). QÜESTIONARI DE SALUT

El qüestionari de salut cal passar-lo inicialment i posteriorment a cada visita periòdica

Cognoms:	Nom:

Data de naixement:	Sexe:

Lloc de treball:

Activitat que realitza:

SALUT GENERAL (anoteu amb una creu els símptomes positius)

1. Pensa que el seu estat de salut és bo?	
2. Pensa que el seu estat de salut és acceptable?	
3. Pensa que el seu estat de salut és dolent?	
4. Ha consultat qualsevol metge l'últim any?	
5. Ha pres alguna medicació?	
6. Ha patit qualsevol intervenció quirúrgica o ingrés hospitalari?	
7. Ha canviat de lloc de treball?	
8. Si és una dona: està embarassada?	

Recomanacions estàndards

1: _____

2: _____

3: _____

4: _____

5: _____

Recomanacions mèdiques i preventives

Derivacions a especialistes

Facultatiu del Servei:
Núm. de col·legiat:
Data:
Signatura:
Proposta de nova revisió:

ANNEX VII. INFORMACIÓ PER A L'EMPRESARI

Del Dr./Dra. _____

Al Sr./Sra. _____

He examinat el Sr./la Sra. _____

en el dia _____

Segons el protocol específic de vigilància de la salut corresponent

a _____

- ✓ Es considera _____ per al desenvolupament de la tasca i/o funció que ha d'exercir o està exercint

  - ✓ Es proposen mesures preventives: (*)¹   Sí   No
  - ✓ Els resultats epidemiològics de tots els treballadors, li seran comunicats globalment en els termes de vigilància col·lectiva de la salut, en relació als riscos als que està exposat
-

Facultatiu del Servei:
Núm. de col·legiat:
Data:
Signatura:
Proposta de nova revisió

¹ (*) S'entenen com mesures preventives només les que fan incidència sobre l'especial sensibilitat del treballador. Les mesures tècniques es recomanaran a nivell col·lectiu. Les mesures individuals es recomanaran directament al treballador.

ANNEX VIII. DERIVACIÓ A ESPECIALISTES

Cognoms i nom:

Empresa:

Mútua ATTEP:

Sexe:

Edat:

Activitat/lloc de treball:

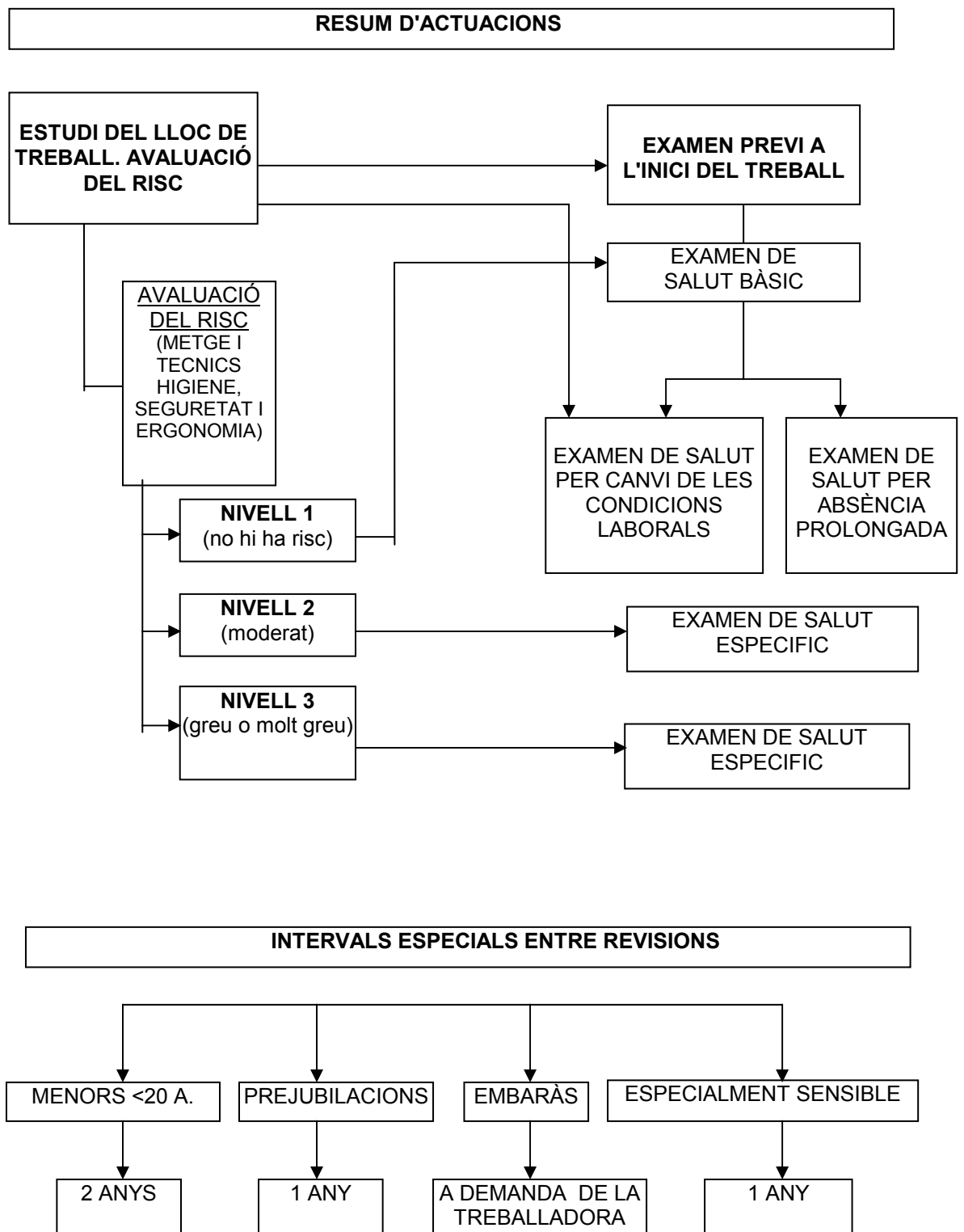

Informe clínic actual:

Sol·licitud de valoració:

Facultatiu del Servei:
Núm. de col·legiat:
Data:
Signatura:

ANNEX IX. CRONOGRAMA D'ACTUACIÓ

ANNEX X. AVALUACIÓ GLOBAL DEL RISC

Quan les avaluacions del risc encara no s'hagin informat pels tècnics de les disciplines corresponents, dissenyarem una gràfica amb la informació obtinguda del treballador. Amb la gràfica global tindrem una impressió general que s'interpretarà atenent als criteris següents:

NIVELL DE RISC	SIGNIFICAT			
I	<i>Situació correcta. Sense risc. Risc trivial. Factor satisfactori.</i>			
II	<i>Situació acceptable. Risc acceptable o moderat. Factor a millorar si fos possible.</i>			
III	<i>Situació insatisfactoria. Risc inacceptable que cal correcció.</i>			
FACTOR		1	2	3
A. CONCEPCIÓ DEL LLOC				
1. Configuració del local				
2. Disposició del lloc				
3. Equips i emplaçament				
B. FACTORS ERGONÒMICS				
1. Ambient tèrmic				
2. Ambient sonor				
3. Aspecte del lloc				
4. Il·luminació				
5. Càrrega postural				
C. FACTORS FÍSICS				
1. Químics				
2. Biològics				
3. Físics				
D. FACTORS PSICOLÒGICS I SOCIOLÒGICS				
1. Càrrega mental				
2. Autonomia				
3. Relacions del treball				
4. Repetitivitat, monotonia				
5. Contingut del treball				

AUTORS

Dra. Esther Barbé Illa
Dra. Núria Betriu Cabeceran
Dra. Magda Campins Martí
Dra. Irma Casas Garcia
Dra. Àngels Company Escales
Dra. Maria G. Esteve Pardo
Dr. Alfonso García Carbajo
Dra. Ramona Garcia Macià
Dra. Laura Gavaldà Mestre
Dra. Carme Micheo Salas
Dra. Montserrat Olona Cabases
Dr. Joaquim Oromí Durich
Dr. Josep M. Piera Aliaga
Dr. Josep Rebull Fatsini
Dr. Josep M. Sánchez
Dr. Josep Vaqué Rafart

Coordinadora

Dra. Ramona Garcia Macià

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut